

A vyjadril ho aj chuťou klamať a preklnúť sa, že ho nepozná. To nebol malý zlom.... Ved' len pred chvíľou mu tvrdil, že je hotový íst' s ním do žalára i na smrť. No Ježiš sa tak ľahko nezrieka svojich ako my. Keď si Peter pod vplyvom láskavého Majstrovho pohľadu a pod vplyvom viery, ktorá mu ešte zostala zásluhou Pánovej modlitby, uvedomil svoje strašné zlyhanie, vyšiel von a rozplakal sa.

A neskoršie tento svoj pád kajúcne vyznal pred celou Cirkvou, ktorá neprivilovala úzkostlivo oči pred chybami svojich členov. Ani vtedy nie, keď sa ich dopúšťali jej vedúci. A istotne bola vďačná Petrovi za to, že jej ukázal, ako sa treba zo svojich pádov vyznávať a ako sa treba z nich naprávať.

2024.3.30.

Svätá sobota

Zo starobylej homílie na svätú a veľkú sobotu.

Ľo sa to deje? Aké je dnes veľké ticho na zemi! Veľké ticho a osamelosť. Veľké ticho, lebo Kráľ spí. Zem sa zľakla a zatíchla (Ž 76,9), lebo Boh v tele zaspal a zobudil tých, čo spali od vekov. Boh v tele zomrel a otriasol ríšou zosnulých.

Isto ide hľadať prvého otca ako stratenú ovcu (porov. Lk 15,3-4): Určite chce navštíviť tých, čo sedia vo tme a v tóni smrti (porov. Lk 1,79). Áno, Boh a jeho Syn idú vyslobodiť z múk uväznenú

ného Adama a s ním uväznenú Evu (porov. Gn 3,15).

Pán k nim prišiel s víťaznou zbraňou kríža v náručí. Len čo ho zbadal prvý otec Adam, od úžasu sa bil do prs a zavolať na všetkých: „Môj Pán so všetkými,“ A Kristus odpovedá Adamovi: „I s duchom tvojím.“ Berie ho za ruku, budí ho a hovorí: „Prebud' sa, ty, čo spíš, vstaň zmŕtvych a zažiari ti Kristus.“ (Ef 5,14)

Ja som tvoj Boh a kvôli tebe som sa stal tvojím synom, kvôli tebe a kvôli tým, čo vziđu z teba, teraz hovorím a svojou mocou rozkazujem tým, čo sú vo väzení: Vyjdite, tým, čo sú vo tme: Zažiarite, a tým, čo spia: Vstaňte!

Rozkazujem ti: Prebud' sa, ty, čo spíš! Ved' som ťa nestvoril na to, aby si bol uväznený v podsvetí. Vstaň zmŕtvych; ja som život tých, čo zomreli. Vstaň, dielo mojich rúk! Vstaň, moja podoba, stvorená na môj obraz (porov. Gn 1,27)! Vstaň, vyjdime stadialto! Ved' ty si vo mne a ja v tebe (porov. Jn 17,21.23); sme jedna a nerozdielna prirodzenosť.

Pre teba som sa ja, tvoj Boh, stal tvojím synom. Pre teba som si ja, tvoj Pán, vzal tvoju prirodzenosť sluhu. Pre teba som ja, čo som nad nebesiami, prišiel na zem, ba zostúpil som do podsvetia. Pre teba, človeka, stal som sa človekom, ktorému niet pomoci; moje lôžko je medzi mŕtvymi (porov. Ž 88,5-6). Pre teba, čo si odišiel zo záhrady (porov. Gn 3,23), v záhrade

som bol vydaný Židom (porov. Jn 18,1) a v záhrade som bol ukrižovaný (porov. Jn 19,41).

Pozri na sliny na mojej tvári, ktoré som prijal pre teba, aby som ti vrátil prvotný život (porov. Gn 2,7). Pozri, ako ma bili po tvári; zniesol som to, aby som obnovil tvoju znetvorenú tvár podľa svojho obrazu.

Pozri na môj zbičovaný chrbát, na rany, ktoré som prijal, aby som odstránil bremeno tvojich hriechov, ktoré zaťažovali tvoj chrbát. Pozri na moje ruky, pre teba klincami pevne pribité k drevu, lebo ty si siahol rukou po strome zla.

Zaspal som na kríži a kopija prenikla do môjho boku, lebo ty si zaspal v raji a z tvojho boku vzišla Eva. Môj bok zahojil ranu tvojho boku. Môj spánok ťa vyvedie zo spánku v ríši smrti. Moja kopija odrazila kopiju namierenú proti tebe.

Vstaň, podme stadialto. Nepriateľ ťa vylákal z rajskej krajiny a ja ti dám miesto už nie v raji, ale na nebeskom tróne, On ti zahatal obrazný strom života, ale ja, ktorý som sám život, spojil som sa s tebou. Ustanovil som cherubov, aby ťa strážili ako sluhovia; teraz urobím, že sa ti budú klaňať, akoby si bol Boh.

Nebeský trón je prihotovený, nosiči ochotní a prichystaní, svadobná komnata zariadená, jedlá pripravené, večné stánky a príbytky vyzdobené, pokladnice otvorené a nebeské kráľovstvo je od vekov pripravené,

Pôstne listy ^{šiesty TÝŽDEŇ} 2024

Podľa kníh: Peter Brodek – Pane, aby som videl; A.Faudenom – Počuli sme slovo Pánovo; Silvester Bajan – Hovor, Pane, tvoj sluha počúva; zostavil Jozef Domény, sdb

2024.3.24.

Šiesta pôstna nedela

Umučenie nášho Pána Ježiša Krista podľa Marka. Mk 14, 1 – 15, 47

Šesť dní pred Veľkou nocou prišiel Ježiš do Betánie, kde býval Lazár, ktorého vzkriesil zmŕtvych.

Lazárovo vzkriesenie sa stalo znamením Božej moci. Predznamenáva moc Ježišovho zmŕtvychvstania a víťazstva nielen nad smrťou, ale i nad hriechom.

Mária vzala libru pravého vzácneho nardového oleja, pomazala ním Ježišove nohy a poutierala mu ich svojimi vlasmi; a dom sa naplnil vôňou oleja.

Máriino pomazanie Ježišových nôh je predznamenáním pomazania Ježišovho umučeného tela, ktoré už bolo tak blízko. Nevedno, či to Mária tušila, ale láska k Ježišovi jej to diktovala. A vôbec, pravá láska vie vycítiť, vybadat', kde a kedy je potrebné ju prejaviť, byť nablízku, spociť...

Tu jeden z jeho učeníkov, Judáš Iškariotský, ktorý ho mal zradť, povedal: „Prečo nepredali tento olej za tristo denárov a nerozdali

ich chudobným?“

Judášovo srdce bolo naplnené iným spôsobom než Máriino. V jeho srdci prevládla „trhová ekonomika“ nad láskou, ktorá „trhá“ srdce, keď sa lúči s tými, ktorých miluje. Láska, kde sú tvoje hodnoty? Čo je dôležitejšie, milovať masť alebo Ježiša? Milovať peniaze pre chudobných alebo chudobných pre peniaze...?

Ježiš povedal: „Nechaj ju, nech to zachová na deň môjho pohrebu! Ved' chudobných máte vždy medzi sebou, ale mňa nemáte vždy.“

Ježiš poukazuje na jedinečnosť prítomnej chvíle, na význam jeho Božskej prítomnosti akokoľvek reálnej a zároveň pomíňajúcej sa. Sú okolnosti, ktoré sú tu len teraz, a už viac nebudú. Sú stretnutia s ľuďmi, ktoré sa uskutočnia len raz. Sú nám dané príležitosti prejaviť lásku práve dnes, len teraz, ktoré sa už viac nezopakujú. Je čas milosti pre danú chvíľu, a už viac nebude. Využívajme teda každú prítomnú chvíľu práve na to, na čo je určená, lebo v nej je milosť Božej prítomnosti.

2024.3.25.

Ľondelok

Veľké množstvo Židov sa dozvedelo, že je tam, a prišli nielen kvôli Ježišovi, ale aby videli Lazára, ktorého vzkriesil zmŕtvych.

Lazár je dôkazom Ježišovej moci a predsa akoby bol predmetom väčšieho záujmu, než ten, ktorý ho vzkriesil. My, ľudia sme náchylní hľadať znamenia, ale nie vždy v nich hľadáme toho, ktorý ich spôsobuje. Obdivujeme výnimočné Božie chrámy, ale už menej sa zaujímate, kvôli komu boli postavené. Bdieme veľmi precízne nad možnosťami telesného zdravia, ale už menej nad zdravím duše. Sledujeme oblečenie iných, ale nezaujímate nás aký je človek, ktorý ho nosí. Vieme rozprávať o výnimočných udalostiach, ktoré sa stali niekde vo svete, ale už menej registrujeme tie, ktoré Boh spôsobuje dnes v našom živote.

Keď Ježiš sedel za stolom so svojimi učeníkmi, zachvel sa v duchu a vyhlásil: „Veru, veru, hovorím vám: „Jeden z vás ma zradí.“

Ježiš sa dvakrát zachvel pri vzkriesení Lazára, a zachvel sa znova. Ježišovho ducha rozochvieva nadobudnuté vážne

poznanie, a podobne sa tak deje i s nami, keď stojíme pred vážnymi úlohami alebo keď spoznáme veľkú pravdu.

Učenci sa pozerali jeden na druhého v rozpakoch, o kom to hovorí. „Pane, kto je to?“ Ježiš odpovedal: „Ten, komu podám namočenú smidku,“

Ježišovo oznámenie učeníkov zaskočilo. Na zradu nepomysleli, a predsa, stáva sa. Stojíme zariadení, keď niekto opúšťa cestu, na ktorej sľuboval vernosť až do konca, najmä keď ju sľuboval Bohu. Jedna vec je sľúbiť, a druhá je sľub dodržať. Jedna vec je s milosťou začať, a druhá, vytrvalo prosiť o milosť vytrvalosti až do konca. Označenie zradcu podaním namočenej smidky neodkrýva, kto to je, ale ponecháva učeníkom priestor, v tichosti čakať na ďalšie udalosti.

Namočil smidku chleba a dal ju Judášovi, synovi Šimona Iškariotského. A hneď po tejto smidke vošiel do neho satan.

Zlo neznaša dobro. Zlé úmysly, zlé rozhodnutia pri stretnutí s dobrom, s podanou „smidkou chleba“, sa aktivujú a odkrývajú svoju pravú tvár. Ježišovo vytrvalé konanie dobra si nielen podmaňuje ľudské duše, ale býva i predmetom rozlišovania duchov.

2024.3.26.

Utorok

Keď Judáš odišiel, Ježiš povedal: „Teraz je Syn človeka oslávený a v ňom je oslávený Boh.“

Ježišova reakcia na Judášovu zradu vyznieva na prvý pohľad nepochopiteľne. Namiesto prehovárania Judáša a smútku nad tým, čo šiel vykonať, jeho duch spieva chválospev. Jeho odsúdenie sa završuje a pritom nechce nič na tom zmeniť. Prichádza hodina, keď Syn človeka prinesie obeť vykúpenia a splní sa odveká túžba padlého človeka. Ježiš vidí ďalej než vidí človek, nezastavuje sa pri Judášovej zrade, ale ide ďalej až ku konečnému cieľu.

Kiežby sme sa aj my neužitočne nezastavovali pri ľudských zlyhaniach, keď je nutné ísť verne ďalej. A to najmä zo zvedavosti či pohoršovania sa, bez skutočných vážnych pohnútok.

Peter mu vrazil: ... „Aj život položím za teba.“ Ježiš odpovedal: „Aj život položíš za mňa? Veru, veru, hovorím ti: Nezaspieva kohút, kým ma tri razy nezaprieš.“

Je rozdiel byť silným sám v sebe, a byť silný v Pánovi. Je rozdiel mať v sebe mocné rozhodnutia, a mať v sebe veľkú milosť zachovať ich.

Na druhej strane si však nemožno myslieť, že ak pred injekciou zamdliavame, nemôžeme už dostať milosť k mučenictvu.

Ježišov dialóg s Petrom je o sile a slabosti človeka, je aj o pokore, v ktorej sa môže z diela človeka zrodiť dielo Božej moci a Božieho víťazstva.

2024.3.27.

Streda

Mt 26, 14 – 25

Vtedy jeden z Dvanástich – volal sa Judáš Iškariotský – odišiel k veľkňazom a vyzvedal sa: „Čo mi dáte a ja vám ho vydám?“ Oni mu určili tridsať strieborných. A od tej chvíle hľadal príležitosť vydať ho.

Judáš – jeden z Dvanástich, ktorých si Ježiš sám vybral a ktorí mu, každý osobitným spôsobom, vyjadril vernosť. Aj jeden z Dvanástich je veľa, nehovoriac o iných pomeroch, ktoré vyjadrujú naše štatistiky, počnúc od rozpadnutých manželstiev až po nemanželské či nenarodené deti alebo štatistiky o závislých na alkohole, cigaretách... Že by bol Ježišov výber v prípade Judáša zlyhal? Alebo zlyhal Judášov záväzok vernosti?

„Čo mi dáte, a ja vám ho vydám?“ Ako rýchlo prechádza ten, čo všetko dostal, k pocitu, že on vlastný aj Darcu všetkých darov. Judáš prestal vnímať seba ako vlastníctvo Božie. A to je tragédiou mnohých zrád. To, čo dostal ako dar, začne vnímať ako svoje vlastníctvo, s ktorým si môže robiť to čo chce, a to nielen s vecami, ale i s ľuďmi, a dokonca človek si trúfa i na

Boha. Sám chce obchodovať a rozhodovať o živote, o zdraví, o šťastí, samozrejme podľa svojich klamných predstáv v zmysle: „čo mi dáte?“...

Určených tridsať strieborných bola cena otroka. Judáš bol ochotný prijať z novej ceny minimum; prečo? Nebudeme súdiť jeho pohnútky, len treba poukázať na to, že keď raz človek pristúpi na diablovu hru, prichádza o zdravý úsudok, stráca zmysel pre hodnoty a je ochotný zapredať okrem iných aj seba, hlboko „pod cenu“. „Ja vám ho vydám.“ Judáš si pripisuje dominantnú úlohu, chce byť hlavnou osobou, ktorá má moc vydať hľadaného Ježiša. Tu niekde sa nachádza vysvetlenie, prečo v dejinách Cirkvi je až toľko jej úhlavných nepriateľov práve z radov tých, ktorých ako Matka prijala za svoje deti.

„Kde ti máme pripraviť veľkonočnú večeru?“ On povedal: „Choďte do mesta k istému človeku a povedzte mu: Učiteľ odkazuje: Môj čas je blízko, u teba budem jesť so svojimi učeníkmi veľkonočného baránka,“

Na rozdiel od Judáša sa Ježiš správa ako zvrchovaný vládca nad celou situáciou. On určuje sled udalostí, vie svojim učeníkom dať jasné pokyny bez dojednávania sa, bez prosenia, bez známok strachu, bez obáv z Judášových zlomyseľných plánov. Nezastavuje sa neúžitočne pri práve začínajúcej sa dráme, ako my niekedy pri maličkostiach, ktoré nám znepríjemňujú život. Ide pevne k Veľkonočnej večeri...

2024.3.28.

Štvrtok
Ránovej večere

Jn 13, 1 – 15

... Aprí večeri, keď diabol už bol vnukol v duchu Judášovi, synovi Šimona Iškariotského, aby ho zradil, (Ježiš) vedomý toho, že mu Otec dal do rúk všetko a že od Boha vyšiel a k Bohu ide, vstal od večere, zoblíkol si vrchné rúcho, vzal si uterák a opásal si ho. Potom nalial vody do umývadla a začal umývať nohy učeníkom a utierať ich uterákom, ktorý mal opásaný...

Je zaujímavé, že Ján v správe o poslednej večeri má namiesto ustanovenia Eucharistie umývanie nôh. Akoby nám chcel povedať, že nie každý môže sláviť Eucharistiu, ale každý z nás môže pokorne sa skláňať k nohám druhých... pokorne slúžiť. Áno, toto robiť na jeho pamiatku. A práve Eucharistia nám k tomu dáva motiváciu i silu.

Ak nám Ján podáva vo svojom Evanjeliu miesto ustanovenia eucharistickej prítomnosti scénu umývania nôh, domnievame sa, že nám tým chce poukázať práve na túto jeho druhú prítomnosť medzi nami – na jeho prítomnosť v každom človeku. Slúžiť bližnému znamená teda slúžiť samému Bohu

Nikto netvrdí, že mať všetkých rád a vedieť sa s Kristom pokorne skláňať k nohám všetkých,

vedieť odpúšťať a dobre robiť aj svojim Judášom, je ľahké...

Smelo možno povedať, že je to to najťažšie, čo existuje v našom kresťanstve. Ale nie nemožné. Veď prv než to Kristus od nás žiadal, ustanovil sviatosť, v ktorej nám dáva za pokrm seba, aby nás tak uschoпил na to, čo presahuje naše možnosti.

Ak budeme často a s vierou prijímať jeho Telo, aj nám celkom prirodzene padne povedať s Pavlom: „Všetko môžem v tom, ktorý ma posilňuje.

2024.3.29.

Piatok
utrpenia Pána

Jn 18,1–19,42

... „Aj ty si bol s Ježišom Nazaretským.“ ... On sa však začal preklínať a prisahať: „Nepoznám toho človeka, o ktorom mi hovoríte.“

Petrovo zaprenie patrilo medzi najväčšie Ježišove bolesti. Skala, na ktorú položil nazaretský Staviteľ svoju Cirkev, sa mu rozsykala, A to práve vtedy, keď mala dokázať svoju pevnosť. Čítame síce, že tento apoštol neušiel, ako ostatní. Fyzicky zostal pri Majstrovi... Ale odpojil sa od neho duchovne. Nedostatok svojej lásky k Majstrovi vyjadril strachom, v ktorom ani len raz nespomenul Učiteľovo meno.